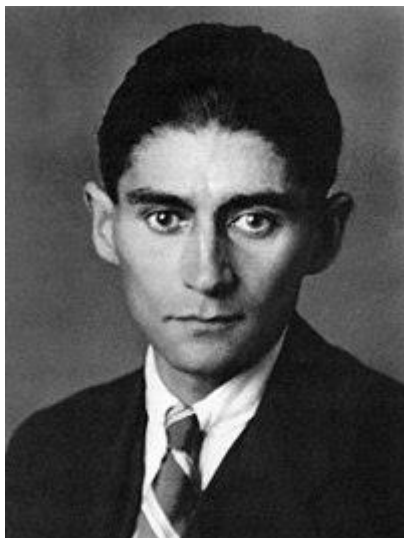

135 років від дня народження Франца Кафки (1883-1924)

Франц Кафка (1883—1924) – один із найвизначніших німецькомовних письменників ХХ ст. австрійського походження, більшу частину робіт якого було опубліковано посмертно. Кафка народився 3 липня 1883 року в єврейській сім'ї, що мешкала в гетто міста Праги (Богемія, в той час — частина Австро-Угорської Імперії). Його батько — Герман Кафка (1852—1931), вийшов з чеськомовної єврейської громади, з 1882 р. був торговцем галантерейними товарами. Мати письменника — Юлія Кафка (Леві) (1856—1934) — віддавала перевагу німецькій мові.

Сам Кафка писав німецькою, хоча чеську знав чудово. Розмовляв він і французькою мовою. Будучи євреєм, Кафка практично не володів їдиш та почав виявляти цікавість до традиційної культури євреїв тільки в двадцятирічному віці під впливом театральних труп, що гастролювали в Празі; інтерес до вивчення івриту виник тільки в кінці життя.

У Кафки були два молодших брата та три молодші сестри. Обидва брати, не досягнувши і дворічного віку, померли до того, як Кафці виповнилося 6 років. Сестри Еллі, Валлі та Оттла усі загинули в час Другої світової війни в нацистських концентраційних таборах.

У період з 1889 по 1893 рр. Кафка відвідував початкову школу, а потім гімназію, яку закінчив в 1901 році. Закінчивши Празький університет та захистивши дисертацію в професора Альфреда Вебера, він отримав ступінь доктора права, а потім поступив на службу чиновником у страхову компанію, де і пропрацював до передчасного — через хворобу— виходу на пенсію в 1922 році. Робота для письменника була заняттям другорядним та обтяжливим: у щоденниках та листах він зізнається в нелюбові до свого начальника, товаришів по службі та клієнтів. На першому плані для нього завжди була літературна діяльність, однак робота забезпечувала Ф.Кафці фінансову незалежність від батьків.

У 1917 після легеневого крововиливу в письменника розвився туберкульоз, від якого письменник помер 3 червня 1924 року в санаторії під Віднем. Аскетизм, невпевненість в собі, самоосуд та хворобливе сприйняття навколишнього світу — всі ці якості письменника добре задокументовані в його листах та щоденниках, а особливо в «Листі батькові» — майстерній інтроспективі стосунків між батьком і сином. Через ранній розрив з батьками Кафка був вимушений вести дуже скромний спосіб життя та часто міняти житло, що наклало відбиток на його

відношення до самої Праги та її жителів. Хронічні хвороби дуже дошкуляли йому; окрім туберкульозу, він страждав від мігрені, запаморочення, наливів та інших захворювань. Він намагався протидіяти їм різними засобами, такими, як вегетаріанська дієта, регулярна гімнастика та вживання великої кількості непастеризованого коров'ячого молока. На оточуючих Кафка справляв враження своєю хлоп'ячою, акуратною, строгою зовнішністю, спокійною та незворушною поведінкою, а також своїм розумом і незвичайним почуттям гумору.

Стосунки Кафки зі своїм деспотичним батьком є важливою складовою його творчості. У період між 1912-м та 1917-м роками він залицявся до берлінської дівчини Феліції Бауер, з якою двічі був заручений і двічі розривав заручини. Спілкуючись з нею головним чином через листи, Кафка створив її образ, який зовсім не відповідав дійсності.

Другою нареченою Кафки стала Юлія Вохричек, але заручини знову ж таки незабаром були розірвані. На початку 1920-х років письменник мав любовні стосунки із чеською журналісткою, письменницею та перекладачкою — Міленою Єсенською. У 1923 році Кафка, разом з дев'ятнадцятирічною Дорою Дімант, на декілька місяців переїхав в Берлін, в надії віддалитися від впливу сім'ї та сконцентруватися на письменництві; відтак повернувся до Праги. Здоров'я в цей час погіршувалося, і 3 червня 1924 року Кафка помер в санаторії під Віднем. Його тіло перевезли до Праги і поховали 11 червня 1924 на Новому Єврейському Кладовищі в районі Страшніце, в спільній сімейній могилі.

За життя Кафки опубліковано всього декілька коротких розповідей, що склали дуже малу частку його робіт, і його творчість приваблювала мало уваги, доки посмертно не були видані його романи. Перед смертю він доручив своєму другу та літературному агенту — Макс Броду — спалити все, написане ним. Його подруга Дора Дімант справді знищила рукописи, які знаходились у неї, але Макс Брод, порушивши передсмертний заповіт Ф.Кафки, зберіг рукописи й опублікував більшу частину його робіт. Усі твори Кафки, окрім декількох чеськомовних листів, написані німецькою мовою.

Сам Кафка опублікував чотири збірки — «Споглядання», «Сільській доктор», «Покарання» та «Голодар» — перший розділ роману «Америка» («Кочегар»), а також декілька інших коротких новел. Проте головні його твори — романи «Америка» (1911—1916), «Проце» (1914—1918) та «Замок» (1921—1922) — залишилися незавершеними і побачили світ вже після смерті автора і всупереч його останній волі.

Джерело: <http://uastudent.com/tvorchist-franca-kafky-jak-odnogo>

